

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 156/07-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. októbra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť Z. H., B., a Ing. A. F., B., zastúpených advokátkou JUDr. E. L., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupmi Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 563/95 a Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 171/05 pri rozhodovaní o náhrade trov konania a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Z. H. a Ing. A. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bardejov pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 563/95 porušené bolo.

2. Základné právo Z. H. a Ing. A. F. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 171/05 p o r u š e n é n e b o l o .

3. Okresnému súdu Bardejov p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 563/95 pri rozhodovaní o náhrade trov konania konal bez zbytočných priet'ahov.

4. Z. H. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bardejov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Ing. A. F. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bardejov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Bardejov j e p o v i n n ý uhradiť Z. H. a Ing. A. F. spoločne a nerozdielne trovy konania v sume 17 216 Sk (slovom sedemnást' tisíc dvesto šesťnásť slovenských korún) na účet ich právnej zástupkyne advokátky JUDr. E. L., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 156/07-11 z 29. mája 2007 prijal v časti podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť Z. H. a Ing. A. F. (ďalej len

„sťažovateľky“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupmi Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 563/95 a Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 171/05.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 658/07 doručeným ústavnému súdu 13. augusta 2007, v ktorom okrem iného uviedol:

«1. Skutková a právna zložitost' sporu:

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom sťažnosťou dotknutého konania je rozhodnutie o náhrade trov konania, nemožno mať zato, že ide o skutkovo či právne zložitý prípad.

2. Uvedenie všetkých procesných úkonov vo veci až doposiaľ:

O predmete konania vedeného u Okresného súdu Bardejov pod sp. zn. 12 C 563/95, teda o povinnosti sťažovateľiek zaplatiť žalobcovi S., a. s., B. titulom vrátenia poskytnutého úveru zaplatiť 607.500,- Sk bolo prvostupňovým súdom rozhodnuté rozsudkom zo dňa 28. 5. 2002 č. k. 12 C 563/95-301 tak, že žaloba žalobcu bola zamietnutá, sťažovateľkám bola priznaná náhrada konania vo výške 67.406,- Sk a žalovanej v rade treťom vo výške 47.260,- Sk. Na odvolanie sťažovateľiek a žalovanej v rade treťom Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 15. 12. 2003 č. k. 4 Co 596/02 zrušil citovaný rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne boli vykonané tieto procesné úkony či už súdom alebo účastníkmi konania:

- 16. 1. 2004 - vrátenie spisu prvostupňovému súdu*
- 25. 2. 2005 - písomné podanie právnej zástupkyne sťažovateľiek, ktorým upresňuje výšku trov konania na strane sťažovateľiek*
- 14. 4. 2005 - uznesenie súdu, ktorým súd rozhoduje o náhrade trov konania*
- 5. 5. 2005 - odvolanie sťažovateľiek proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o náhrade trov konania*
- 16. 5. 2005 - odvolanie žalobcu proti uzneseniu, ktorým súd rozhodol o náhrade*

trov konania

- 16. 5. 2005 - predloženie spisu Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o podaných odvolaniach
- 6. 2. 2006 - vrátenie spisu odvolacím súdom na rozhodnutie o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov, bez meritórneho rozhodnutia o podaných odvolaniach
- 26. 2. 2007 - výzva súdu adresovaná žalobcovi na predloženie dôkazov o jeho majetkových pomeroch
- 30. 3. 2007 - urgencia žalobcu na predloženie dôkazov podľa výzvy zo dňa 26. 2. 2007
- 23. 4. 2007 - stanovisko žalobcu k výzve súdu
- 29. 6. 2007 - uznesenie súdu, ktorým žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva

3. Prekážky postupu súdu podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku:

Prekážky v zmysle citovaného zákonného ustanovenia v konaní nevznikli.

4. Prietahy, ktoré podľa názoru súdu spôsobili sťažovateľky:

Sťažovateľky prietahy v konaní nespôsobili.

5. Prietahy, ktoré boli spôsobené súdom:

Súdom boli spôsobené prietahy v období od 17. 1. 2004 do 14. 4. 2005 a od 7. 2. 2006 do 26. 2. 2007.

6. Záver, či zistené prietahy považujete za zbytočné prietahy:

Prietahy uvedené v odpovedi na otázku číslo 5 považujem za zbytočné prietahy.

7. Iné okolnosti, ktoré majú podľa Vášho názoru vplyv na prietahy v konaní, okrem otázok zaťaženia sudcov a organizácie práce:

Iné okolnosti, okrem nadmernej zaťaženia sudcov vyplývajúcej z nedostatočného počtu

sudcov, ktoré by mali vplyv na prieťahy v konaní nie sú.

Rozhodnutím „o veci samej“ bol odstránený stav právnej neistoty na strane sťažovateľiek a aj keď akceptujem tvrdenie sťažovateľiek, že rozhodovanie o náhrade trov konania tvorí súčasť konania „o veci“, nie je však základom tohto konania, ale naopak je odvislé od výsledku konania „o veci samej.“ Pri úvahe o priznaní finančného zadosťučinenia nemožno tak neprihliadať, že k porušeniu základného práva sťažovateľiek došlo „iba“ v konaní o náhrade trov konania. Rovnako tak navrhujem zamietnuť aj tú časť sťažnosti sťažovateľiek, ktorou žiadajú prikázať Okresnému súdu Bardejov konať vo veci bez zbytočných prieťahov, lebo prvostupňové konania bolo ukončené a spis do 10. 8. 2007 bude opätovne predložený Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľiek proti uzneseniu zo dňa 14. 4. 2005.»

Obsah spisu okresného súdu, ktorý bol daný k nahliadnutiu ústavnému súdu v máji 2007, potvrdzuje úkony uvedené vo vyjadrení okresného súdu, a preto ich ústavný súd považuje za preukázané.

Navyše ústavný súd zistil, že 8. augusta 2007 predložil okresný súd spisový materiál krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní žalobcu proti jeho uzneseniu z 29. júna 2007, „ktorým žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva“.

Krajský súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 10115/07 doručeným ústavnému súdu 25. júla 2007, v ktorom okrem iného uviedol:

„Predmetná vec napadla na Krajský súd v Prešove na odvolacie konanie dňa 19. 5. 2005 a vo veci bolo rozhodnuté 28. 11. 2005. Rozhodnutie bolo napísané dňa 28. 11. 2005 t. j. toho istého dňa, preto možno konštatovať, že v tomto smere k zbytočným prieťahom pri vybavovaní veci nedošlo. Skoršie vybavenie veci nebolo možné, so zreteľom na vybavovanie vecí skoršieho nápadu a potrebu dôsledného naštudovania a zvládnutia veci po stránke právnej a skutkovej.

Právna stránka spočíva v tom, že napadnutým uznesením súd prvého stupňa priznal

v 1/ a 2/ rade náhradu trov vo výške 270. 025,- Sk a žalobcovi uložil povinnosť uhradiť ich do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet právnej zástupkyne žalovaných JUDr. E. L. Žalovanej v 3. rade priznal náhradu trov konania vo výške 94.338,- Sk a žalobcovi uložil povinnosť uhradiť ich do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia do rúk právnej zástupkyne žalovanej v 3. rade JUDr. L. V.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca písomným doručením súdu 16. 5. 2005 požiadal súd v súlade s ust. § 138 O. s. p. o oslobodenie od súdneho poplatku za odvolanie.

Pred rozhodnutím o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov podanej na súde prvého stupňa, nemôže tento súd predložiť vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní.

Zostalo tak nerozhodnuté o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov. Úlohou súdu prvého stupňa bude preto o tejto žiadosti rozhodnúť a po uplynutí lehoty na odvolanie (poprípade doručenie odvolania, ak by bolo podané), vec postúpi odvolaciemu súdu na konanie o odvolaní.

O trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí (§ 151 ods. 1, § 224 ods. 1 O. s. p.).

K prekážkam postupu súdu podľa § 107 O. s. p. v tomto konaní nedošlo. Rovnako neboli zistené prieťahy na strane sťažovateľiek alebo súdu v zmysle vyššie uvedeného, preto nedošlo ani k zbytočným prieťahom.

Preto okolnosti uvádzané sťažovateľkami v ústavnej sťažnosti týkajúcej sa časti Krajského súdu v Prešove považujeme za nedôvodné a predmetnú sťažnosť navrhujeme zamietnuť. (...)“

Právna zástupkyňa sťažovateľiek sa k stanoviskám okresného súdu i krajského súdu vyjadrila podaním z 24. augusta 2007, v ktorom okrem iného uviedla:

„Váženy súd, aj po preštudovaní vyjadrení namietaných súdov môžeme konštatovať, že naša sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní je plne opodstatnená, a to aj po zohľadnení kritérií, z ktorých v obdobných vecí vychádza ústavný súd /skutkovo a právne banálna vec, sťažovateľky sa viackrát domáhali bezprieťahového konania, v hre bolo majetkové právo sťažovateľiek, z ktorého by boli mali prospech, ak by im bol prisúdený včas/.

Nekoncentrovanosť a slabú erudovanosť obidvoch konajúcich súdov demonštruje aj

ich akcent na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v takom konaní - už iba o trovách konania a nie vo veci samej - z ktorého sa žiadne poplatky ani nevyrubovali, ale ani neplatili /nešlo o odvolanie vo veci samej/.

Prietahy v konaní konštatuje aj samotný predseda okresného súdu a dajú sa vyvodit' aj z konania pred krajským súdom. Nie je totiž mysliteľné, aby tento súd po vyše 6 mesiacoch zistil, že neboli splnené podmienky pre odvolacie konanie, keď až 28. 11. 2005 /a nie v priebehu týždňa/ spis vrátil okresnému súdu bez meritórneho rozhodnutia, pretože oslobodenie od súdnych poplatkov bolo bezpredmetné. (...)

Titulom náhrady trov konania pred ústavným súdom žiadame priznať sumu - $3 \times 2\,501 \text{ Sk} = 7\,503 \text{ Sk} + 3 \times 178 = 534 \text{ Sk} = 8\,037 \text{ Sk}$, z ktorej sumy patrí zvýšenie podľa § 13 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., t. j. o sumu $6\,430 \text{ Sk} = \text{celkom } 14\,467 \text{ Sk}$ a k tejto sume treba pripočítať 19 % DPH-IČ pre DPH: ..., - t. j. sumu $2\,749 \text{ Sk}$, takže celkom ide o sumu $17\,216 \text{ Sk}$ (...)“.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľky sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa musí zabezpečiť aj pokiaľ všeobecný súd rozhoduje len o trovách konania (o ich náhrade). Efektívne skončenie súdneho konania podľa názoru ústavného súdu predpokladá aj právoplatné rozhodnutie o takých otázkach, ktoré nepatria priamo do pojmu „vec sama“, ale s ňou úzko súvisia. Zákon ukladá o takých otázkach (náhrada trov konania) nielen rozhodnúť v spojitosti s rozhodnutím vo veci samej (§ 151 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj „OSP“), ale vynechanie takého výroku je potrebné vždy aj doplniť (§ 166 OSP).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci (1), správanie účastníka (2) a postup súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada v rámci prvého kritéria aj na predmet sporu (povaha veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (obdobne napr. IV. ÚS 240/05).

Tieto kritériá sú použiteľné aj vo veci, v ktorej všeobecný súd rozhoduje už len o náhrade trov konania.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, rozhodovanie o náhrade trov konania predpokladá rozhodnutie vo veci samej, pretože od výsledku sporu (v tomto prípade ide o sporové konanie) závisí aj výrok o náhrade trov konania, t. j. uplatnenie niektorého z princípov upravujúcich náhradu trov konania, ktoré vyplývajú z § 142 až 151 OSP.

Z týchto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že všeobecný súd rozhoduje o náhrade trov konania podľa vopred ustanovených zásad a podľa úkonov, ktoré boli v konaní vykonané účastníkmi a ich právnymi zástupcami. Postup pri rozhodovaní preto nie je právne zložitý a skutkovo musí v každom prípade vychádzať len z obsahu spisu. Preto rozhodovanie o náhrade trov konania zásadne nemožno považovať za postup všeobecného súdu, ktorý by vykazoval osobitnú náročnosť (obdobne napr. III. ÚS 145/02

a IV. ÚS 17/03, IV. ÚS 240/05). Okresný súd tiež nepoukázal na to, že by malo ísť o skutkovo a právne zložité konanie.

2. Sťažovateľky podľa zistenia ústavného súdu ako účastníčky konania neprispeli k zbytočným prieťahom pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Ani okresný súd a krajský súd nemali k ich správaniu námietky.

3. Tretím kritériom, ktoré ústavný súd hodnotil, bol postup okresného súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Sťažovateľky k postupu všeobecných súdov uviedli:

„Celkovú dobu zbytočných prieťahov spôsobených okresným súdom možno ustáliť minimálne v trvaní 4 rokov a krajským súdom v trvaní 0,5 roka, počas ktorých nevykonali žiaden relevantný (nie teda zbytočný úkon) smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľky neustále nachádzajú, hoci ide o banálny prípad, o ktorom musí rozhodnúť aj vyšší súdny úradník.“

Ústavný súd zistil, že okresný súd bol nečinný od 16. januára 2004, keď mu bol doručený spis z odvolacieho súdu, až do 14. apríla 2005, keď uznesením rozhodol o náhrade trov konania (nečinnosť takmer 15 mesiacov), a tiež od 6. februára 2006, keď mu bol spis predčasne vrátený z krajského súdu na rozhodnutie o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov, až do 26. februára 2007, keď spracoval výzvu na predloženie správy o jeho majetkových pomeroch (nečinnosť ďalších 12 mesiacov) napriek tomu, že vo veci samej bolo už právoplatne rozhodnuté v máji 2002. Zbytočné prieťahy v tomto období pri rozhodovaní o náhrade trov konania priznal vo svojom vyjadrení aj okresný súd.

Okrem tejto nečinnosti jeho postup bol tiež nesústreďený a neefektívny. Ako príklad možno uviesť doručovanie rozsudku z 28. mája 2002 účastníkom konania (právnej zástupkyňi sťažovateľiek doručil rozsudok až 21. augusta 2003, aj to na základe jej žiadosti z 5. decembra 2002).

Rovnako neefektívne a nesústredene postupoval okresný súd aj 16. mája 2005 (keď spis predčasne predložil krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní účastníkov proti uzneseniu o náhrade trov konania), pričom predtým nerozhodol o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov (rozhodol o nej až 29. júna 2007).

Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 563/95 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateliek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

S'ťažovateľky vo svojej s'ťažnosti namietali aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu.

Ústavný súd zistil, že krajský súd bol nečinný v období od 19. mája 2005, keď mu bol doručený spisový materiál (za účelom rozhodnutia o odvolaniach účastníkov proti uzneseniu okresného súdu zo 14. apríla 2005, ktorým rozhodol o náhrade trov konania), až do 28. novembra 2005, keď vrátil vec prvostupňovému súdu bez rozhodnutia o podaných odvolaniach účastníkov (nečinnosť viac ako 6 mesiacov). Na jeho ťarchu možno pripísať aj to, že spis okresnému súdu následne doručil až 6. februára 2006.

Na druhej strane však doterajšia dĺžka konania vedeného krajským súdom (8 mesiacov) oproti postupu okresného súdu, ktorý predovšetkým nesie zodpovednosť za dobu predĺženia posudzovaného konania o náhrade trov konania, nedosiahla s prihliadnutím na ostatné relevantné okolnosti prípadu úroveň odôvodňujúcu záver o porušení základného práva s'ťažovateliek na prerokovanie ich veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (podobne III. ÚS 30/03, III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

Vzhľadom na uvedené okolnosti danej veci ústavný súd preto vyslovil, že postupom krajského súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 171/05 základné právo s'ťažovateliek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené nebolo.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 563/95 pri rozhodovaní o náhrade trov konania konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Sťažovateľky vo svojej sťažnosti žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia každá spolu v sume 112 500 Sk (od okresného súdu po 100 000 Sk a po 12 500 Sk od krajského súdu), ktoré odôvodnili vo svojej sťažnosti.

V danom prípade podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Aj keď okresný súd vo veci samej právoplatne rozhodol už v máji 2002, vzhľadom na zistenú nečinnosť okresného súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 563/95 a vychádzajúc z návrhu sťažovateľiek, ústavný súd považoval priznanie požadovanej sumy 50 000 Sk pre každú z nich za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Vo zvyšnej časti ich žiadosti nevyhoveli.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľiek, ktoré im vznikli v dôsledku ich právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. E. L., ktoré si vyčíslili v sume 17 216 Sk.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2006, ktorá bola 17 822 Sk.

Za jeden úkon patrí odmena pre každú sťažovateľku v sume po 2 970 Sk, a ku každému úkonu režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) v sume 178 Sk. Ústavný súd im priznal odmenu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie k stanovisku všeobecných súdov) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny je

však znížená o 20 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb (§ 13 ods. 3 vyhlášky).

Keďže trovy konania vypočítané právnu zástupkyňou sťažovateľiek (je zároveň platiteľkou dane z pridanej hodnoty) nie sú vyššie ako suma vypočítaná ústavným súdom, a nie sú teda v rozpore s citovanou vyhláškou, ústavný súd im priznal sumu, ktorú požadovali.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľiek (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2007